UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

Czytaj po polsku. T. 14:

Katarzyna Bonda: *Tylko martwi nie kłamią*

Materiały pomocnicze do nauki języka polskiego jako obcego.

Edycja dla średnio zaawansowanych (B1, B2)

Dr Tomasz Gęsina
Szkoła Języka i Kultury Polskiej
Uniwersytet Śląski w Katowicach
tomasz.gesina@us.edu.pl

Dlaczego literatura?

- ćwiczenie nauki języka polskiego w interesujący sposób,
- język polski jako „żywy materiał dydaktyczny”,
- przekazywanie wiedzy o Polsce (historii, kulturze, miastach...),
- promowanie polskiej literatury.

Co czytać?

- kanon literatury polskiej,
- literatura współczesna → dlaczego? Kategoria „tu i teraz” (nie ma jeszcze szerokiego kontekstu kulturowego, jest „niedoczytana”).

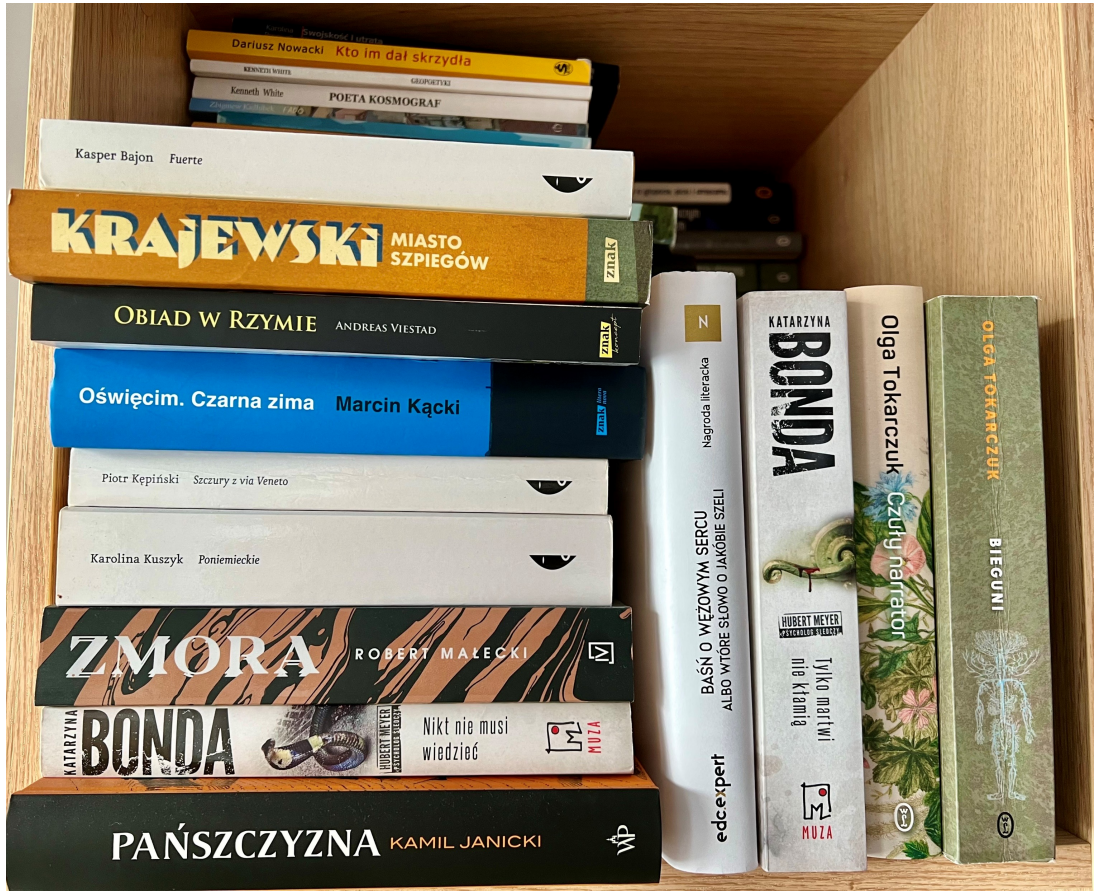

Powieść kryminalna

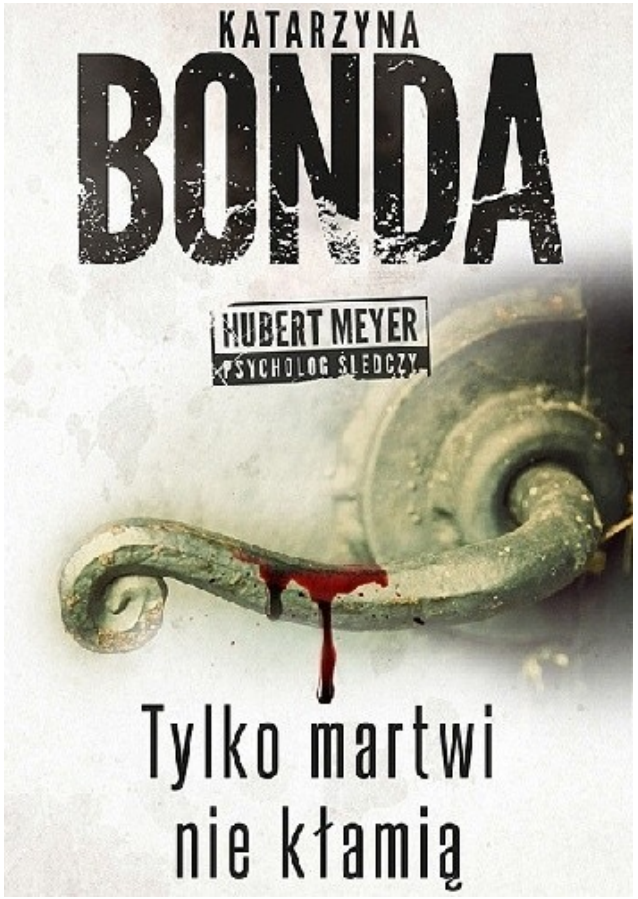

© Anna Dziewulska Photography

Jak wybrać fragment z powieści?

- odpowiedni do poziomu zaawansowania,
- dobrany pod kątem zagadnień gramatycznych, leksykalnych, tworzenia wypowiedzi pisemnej i ustnej,
- nie powinien zdradzać zakończenia

Czytaj po polsku. T. 14:
Katarzyna Bonda: *Tylko martwi nie kłamią*
Materiały pomocnicze do nauki języka polskiego jako obcego.
Edycja dla średnio zaawansowanych (B1, B2)

Ten sam fragment powieści na obu poziomach:

B1 – adaptacja B2 – oryginał

B1

Weronika dopiero teraz go zobaczyła. Wysoki, żylasty brunet o klasycznych rysach i złączonych brwiach stał obok szerokiego biurka przy oknie. Na biurku leżało dużo dokumentów. W prywatnym gabinecie lekarki prawie nie było śladów walki. Wazon z nieświeżymi białymi kwiatami stał w tym samym miejscu. Za mężczyzną znajdowała się biblioteka w całości wypełniona książkami. Przeszedł w kierunku małego stolika, obok którego stał amarantowy fotel w złote esy-floresy, w stylu Ludwika XVI. Prokuratorka przez chwilę nie widziała bruneta. Kiedy znów się pojawił, trzymał w ręku ramkę ze zdjęciem, w które intensywnie się wpatrywał. Miał na sobie obcisłą czarną koszulkę oraz eleganckie grafitowe spodnie od garnituru. Marynarkę miał na ramieniu, a w kieszeni był krawat w szaro-czarne pasy. Krawat to nietypowa część ubrania u policjantów z wydziału zabójstw, z którymi prokurator Rudy zwykle współpracowała. Wyglądał na drogi, jednak właściciel lekceważył krawat i co chwilę przydeptywał go butem. Widoczna żyła na skroni wskazywała, że mężczyzna intensywnie się nad czymś zastanawia.

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Przygotowanie do lektury

Proszę opisać ilustrację i przedstawioną na niej sytuację. Proszę w opisie wykorzystać następujące słowa:

1. żylasty
2. klasyczne rysy
3. ślady
4. wazon
5. amarantowy
6. esy-floresy
7. koszulka
8. grafitowy
9. zabójstwo
10. skroń

Autor rysunku: Marek Grela

Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Co masz dziś na sobie?

2. Jakie ubrania najlepiej nosić zimą, a jakie latem?

3. W jakich ubraniach czujesz się najbardziej komfortowo? Dlaczego?

SPODEK
RONDO ZIĘTKA
SUPERJEDNOSTKA
Tunel Katowicki
Olimpijska
Rawa
Gimnazjum nr 3 im.
Alfreda Szklarskiego
Adama Mickiewicza
Sokolska
Żabrska
Franza Wincklera
Aleja Wojciecha Kortantego
ULICA PIOTRA SKARGI
III Liceum
Ogólnokształcące im.
Adama Mickiewicza
SZKOŁA JĘZYKA
I KULTURY POLSKIEJ
Uniwersytet Śląski
w Katowicach
Opolska
Stanisława Moniuszki
Sławowa
FONTANNA
Z ŻABĄ
Plac Wolności
3 Maja
Rynek
TEATR IM.
WYSPIAŃSKIEGO
Szkolna
Warszawska St
Bankowa
PLAC
WILHELMA
SZEWCZYKA
DWORZEC PKP
TAXi
BUS
Młyńska
Pocztowa
UL. ŚW. JANA
Dyrekcyjna
Katowice
Dworcowa
Mariacka

B2

Weronika dopiero teraz go dostrzegła. Wysoki, żylasty brunet o rzymskim profilu i brwiach łączących się niemal w jedną kreskę stał obok blatu zajmującego całą szerokość ściany z oknami. To niekonwencjonalne biurko było załadowane dokumentami. W pomieszczeniu – prywatnym gabinecie lekarki – praktycznie nie było śladów walki. Wazon ze zwiędłymi białymi liliami stał nienaruszony. Za plecami mężczyzna miał bibliotekę wykonaną na wymiar i w całości wypełnioną książkami. Przemieścił się w kierunku małego stolika kawowego, obok którego stał fotel obity amarantową tkaniną w złote esy-floresy, w stylu Ludwika XVI. Prokuratorka na chwilę straciła bruneta z oczu. Kiedy znów się pojawił, trzymał w ręku ramkę ze zdjęciem i wpatrywał się w nią niczym hipnotyzer. Czarne polo opinało jego szerokie plecy i było wpuszczone w eleganckie grafitowe spodnie od garnituru. Marynarkę od kompletu miał przewieszoną przez ramię, z jej kieszeni zwisał krawat w szaro-czarne pasy – dość rzadko spotykana część garderoby u policjantów z wydziału zabójstw, z którymi prokurator Rudy miała do czynienia na co dzień. Krawat wyglądał na drogi, niemniej właściciel traktował go dość nonszalancko, przydeptując co chwila lakierkiem. Napięta żyła na skroni wskazywała, że mężczyzna intensywnie się nad czymś zastanawia.

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Przygotowanie do lektury

Proszę połączyć podane wyrażenia i zwroty z odpowiednimi definicjami

0. rzymski profil – a) zarys twarzy taki, jak na klasycznych posągach
1. czarne lakierki –
2. czarne polo –
3. markowe dodatki –
4. mieć coś wypisane na twarzy –
5. mieć słabość do kogoś/czegoś –
6. niezobowiązująca elegancja –
7. orzechowe oczy –
8. poczuć się nieswojo –
9. stalowe tęczówki –
10. stroić sobie żarty z kogoś/czegoś –
11. wieczorowy garnitur –
12. zamknąć się w sobie –

a) zarys twarzy taki, jak na klasycznych posągach

b) szaroniebieskie oczy

c) brązowe oczy

d) ciemnego koloru koszulka z kołnierzykiem

e) stosowane na przyjęcie ubranie męskie, składające się z marynarki i spodni

f) dodatkowa część garderoby ekskluzywnej marki

g) eleganckie buty z lakierowanej skóry o ciemnym kolorze

h) starannie dobrane, nierzucające się w oczy ubranie

i) poczuć się niezręcznie

j) mieć pociąg do kogoś lub upodobanie do czegoś

k) nie traktować kogoś, czegoś poważnie, wyśmiewać się, kpić z kogoś/czegoś

l) nie mieć chęci do nawiązywania kontaktów z innymi ludźmi, niewiele mówić

ł) coś bardzo widocznego w zachowaniu danej osoby

Proszę wstawić w odpowiednie miejsca tabeli określenia z zadania I.

wygląd zewnętrzny	zachowanie
rzymski profil	

Pisanie

B1

Proszę napisać e-mail do Katarzyny Bondy, w którym zaprosisz pisarkę do swojej miejscowości i przekonasz ją, żeby akcję następnej książki umieściła w twoim miejscu zamieszkania (120 słów).

B2

Organizujesz spotkanie literackie z Katarzyną Bondą. Proszę napisać zaproszenie na to wydarzenie dla swoich koleżanek i kolegów (30 słów).

Kto zamordował Johanna Schmidta? Proszę napisać dalszą część historii (200 słów). Następnie proszę przeczytać całą powieść *Tylko martwi nie kłamią* Katarzyny Bondy i porównać swoją wersję z oryginałem.

Mówienie

B1

Kto i dlaczego zabił Johanna Schmidta? Proszę wymyślić zakończenie książki. Następnie proszę przeczytać całą powieść *Tylko martwi nie kłamią* i skonfrontować swoją wersję wydarzeń z tymi opisanymi w kryminale.

B2

Tylko martwi nie kłamią. Jak rozumiesz tytuł książki, z której pochodzi fragment. Czy zgadzasz się z tą sentencją?

Kto jest najpopularniejszym autorem powieści kryminalnych w Twoim kraju? Proszę krótko opisać twórczość tego pisarza.

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Dziękuję za uwagę!

tomasz.gesina@us.edu.pl